

MEDBORGARFÖRSLAG 2/33: HÅLLBARA HUS

För en stadsdelsutveckling som profileras med social hållbarhet: vad är en socialt hållbar hyra? Är inte ekologisk hållbarhet också socialt hållbart?

För tio år sedan - i kölvattnet av en annan lågkonjunktur - gav arkitekten Alastair Parvin ett [Ted talk](#) som visar hur världens hus byggs av den rikaste procenten för resten av befolkningen. Frågan är lika aktuell idag: hur kan man få låginkomsttagare att finansiera bygget av sina egna hem ... om politiken inte är förmögen att göra det?* Parvins svar blev Wiki House, idag [Open Systems Lab](#). I Stockholm har vi historiskt allmännyttan, egnahemsrörelsen eller bostadsrätten, men de är idag marknadsanpassade och därför inte överkomliga för låginkomsttagare.*

Här kommer så ett medborgarförslag som består av en lista principer och idéer som kan hjälpa beställare och leverantörer av nya hus eller renovering av befintliga huskroppar att möta våra klimatmål:

Kräv av alla fastighetsutvecklare som söker markanvisning att nya hus ska erbjuda låginkomsttagare en skälig hyra: gärna 20% av inkomsten (baserat på att ett vårdbiträde tjänar i snitt 24.000 kr/mån i Stockholm). Kräv att alla nya hus är plusenergihus, att toaletterna ska kunna återbruka avföring för lokal näringskedja, att vattnet renas lokalt så naturligt som möjligt (gärna genom anläggning av våtmark), att ha lokala matsäkerhetssystem (vertikala trädgårdar, växthus på taken, odling i källaren, matkällare för att slippa eldrivna kylskåp). Att det är obligatoriskt att skapa en tillhörande kolsänka, att behålla de kolsänkor vi har (d.v.s. förbjuda exploatering av gröna kilar). Nyttja lokala eller återbrukade byggmaterial. Bygg på befintliga huskroppar i större utsträckning och se över hinder för att kunna göra det. Förbjud sprängning av berg som är en ändlig resurs i vår tideräkning (de tar miljoner år att omformas). Ge lägre hyra / fastighetsskatt till de som tar hand om odlingarna eller andra ombesörjningar.

*

FÖRSVÅRANDE OMSTÄNDIGHETER FÖR EN RÄTTVIS BOSTADSPOLITIK:

1. Sedan 2011 är vi bundna av EUs konkurrens- och stadsstödslagstiftning. Finland, Österrike, Danmark och Nederländerna har fått undantag från denna för sina allmännyttiga bostadsformer med motiveringen att de tjänar landets SGEI (service av allmänt ekonomiskt intresse). Sveriges allmännyttiga bostäder omformades under 1990- talet från kommunal regi till att bedrivas som aktiebolag, med denna vinstkravsdrivande form är det ej möjligt att be om undantaget från EU.

2. Den socialdemokratiska bostadspolitiken som växte fram under 1930-talet för att motverka bostadsbristen bestod av att statliga lån gavs till både kommunala och privata bostadsbolag till låg ränta så länge man följde hyresregleringen för att motverka höga hyror. Måttet för en rimlig hyra låg på 20% av inkomsten. Bostadsrätten uppfanns också under 1930-talet och det föreningsägda boendet var tänkt som ett sätt att kunna förskansa sig ett boende utan en större insats. Det var först 1980 som lagen ändrades så att man fick göra en vinst på att sälja rätten att bo i föreningens lägenhet. Den vinstdrivande bostadspolitiken har sedan 1990-talet segregerat vår befolkning och skapat många bieffekter såsom hemlöshet.

INSPIRATION

[Bosco Verticale](#)

[Anna Chevrantpayre podd](#) (svensk arkitekt i Frankrike som förövrigt byggt bostadshus för begränsad månadsinkomst)

[Anna Chevrantpayre SVT](#)

MVH

Vänligen